N. 1007.

CURENDA III.

A. D. 1869.

N. 282.

Excellentissimus Nuntius Apostolicus Viennensis nomine Sanctissimi Patris et suo quoque nomine gratiarum actiones rependit Venerabili Clero Decanatus Żywiecensis pro donatione syngraphae Pontificiae super 500 franc. quas sequentes exprimunt litterae honorandissimae:

N. 1878./I.

Illustrissime ac Reverendissime Domine.

Honori mihi duco certiorem reddere Dominationem Vestram Illmam ac Rmam una cum perhumanis Suis litteris die 22 proxime praeterlapsi mensis sub Nr. 4488 datis rite me accepisse obligationem Pontificiam super 500 francos, quam Clerus Decanatus Żywiecensis qua obolum S. Petri Suae Sanctitati obtulit.

Pergratum mihi fuit officium curare, ut praedictum pium donum Romam ad suam destinationem promoveretur.

Dum rogo Dominationem Vestram Illmam ac Rmam, ut piis oblatoribus pro hoc pietatis filialis et intimae devotionis erga Sanctissimum Patrem documento nomine Suae Sanctitatis et meo quoque nomine debitas gratiarum actiones rependere velit, lubenter hac occasione utor, ut Ipsi sensus peculiaris meae observantiae renovem, quacum permaneo

Dominationis Vestrae Illmae et Rmae

Viennae die 14. Januarii 1869. Uti Frater Addictissimus

M. Archiep. Athen. Nuntius Apost.

Haec pro grata communicamus notitia et sub uno Venerabilem Clerum Dioecesanum salutamus, ut pro posse largiora dona pro exhausto Aerario offerat atque concreditum populum fidelem ad similes collectiones excitet. Tarnoviae die 10. Febr. 1869.

N. 599.

Communicantur Venerabili Clero dioecesano pro notitia **duae leges** imperiales, quarum **una** de libris metricalibus gerendis, et de vi documentorum seu testimoniorum inde exhibitorum **apud Israelitas; altera** vero de forma legali **discessus ex una societate religiosa** et ingressu in aliam tractat.

Reichs-Gesetz-Blatt

Stück VII. ex 1869.

12.

Gesetz vom 10. Juli 1868,

betreffend die Beweiskraft der Geburts-, Trauungs- und Sterbematriken der Israeliten.

Mit Zustimmung beider Häuser des Reichsrathes finde Ich anzuordnen, wie folgt:

Artikel I. Die Matrikenbücher, welche von den zur Führung derselben obrigkeitlich bestellten und besonders beeideten Israeliten über die Geburten, Trauungen und Sterbefälle der Glaubensgenossen ihres Bezirkes geführt, sowie die Matrikenscheine, welche als Auszüge dieser Bücher von ihnen ausgestellt werden, haben als öffentliche Urkunden volle Beweiskraft.

Artikel II. Die bisher angeordnete Controle, Beglaubigung und Vidirung der israelitischen Matrikenbücher und der Auszüge aus denselben durch den katholischen Seelsorger hat zu entfallen.

Artikel III. Die bestehenden Gesetze und Verordnungen über Matrikenführung bleiben in den, durch Artikel I und II nicht abgeänderten Bestimmungen aufrecht.

Artikel IV. Dieses Gesetz tritt mit dem Tage der Kundmachung in Wirksamkeit.

Artikel V. Mit dem Vollzuge des gegenwärtigen Gesetzes sind die Minister des Cultus und des Innern, sowie die übrigen Minister, in deren Wirkungskreis die Vorschriften desselben zur Anwendung kommen, beauftragt.

Laxenburg, am 10. Juli 1868.

Franz Joseph m. p. **Auersperg** m. p. **Hasner** m. p. **Giskra** m. p. **Herbst** m. p.

13.

Verordnung der Minister des Cultus und des Innern vom 18. Jänner 1869,

betreffend den Vollzug der, den Übertritt von einer Kirche oder Religionsgesellschaft zur anderen, regelnden Bestimmungen des Gesetzes vom 25. Mai 1868, Reichsgesetzblatt Nr. 49.

Zur Ausführung der Artikel 4, 5 und 6 des Gesetzes vom 25. Mai 1868, Reichsgesetzblatt Nr. 49, werden auf Grund des Artikel 18 dieses Gesetzes folgende Verfügungen getroffen:

§. 1. Die zur Entgegennahme der Erklärung des Austrittes aus einer Kirche oder Religionsgesellschaft berufene politische Behörde ist die k. k. politische Bezirksbehörde (Bezirkshauptmannschaft) des Wohn- oder Aufenthaltsortes des Meldenden, und in jenen Städten, die eigene Gemeindestatute haben, die mit der politischen Amtsführung betraute Gemeindebehörde.

§. 2. Die Competenz der Behörde zur Entgegennahme der Austrittserklärung ist durch die österreichische Staatsbürgerschaft des Austretenden nicht bedingt.

§. 3. Die Meldung muß bei der Behörde mündlich zu Protokoll gegeben, oder in einem an diese gerichteten, mit der Unterschrift des Austretenden versehenen Schriftstücke niedergelegt sein, und jene Angaben enthalten, die nöthig sind, um zu beurtheilen, wem sie zu übermitteln sei.

Ist diesen Erfordernissen nicht entsprochen, so muß der Austretende zur Ergänzung des Fehlenden vorgeladen werden.

§. 4. Die Identität der Person des Anmeldenden, und ob derselbe das vierzehnte Lebensjahr zurückgelegt, und sich in dem erforderlichen Geistes- und Gemüthszustande befinde, hat die Behörde nur dann zu prüfen, wenn Umstände vorliegen, die gegründete Zweifel zu erregen geeignet sind.

§. 5. Die Austretenden sind von der, über ihre Anmeldung getroffenen Verfügung schriftlich zu verständigen. Die schriftliche Verständigung kann unterbleiben, wenn die Partei, deren Identität nachgewiesen ist, hierauf verzichtet, oder wenn die mündliche Verständigung ausreicht. **Hasner** m. p. **Giskra** m. p.

Tarnoviae die 18. Febr. 1869.

N. 698.

Obtinuimus ab Excelsa c. r. Locumtenentia sub 29 Januarii 1869 altum decretum Ministeriale, quo pro Candidatis sublimioris Instituti ad S. Augustinum Viennae expensae viales stabiliuntur.

Hocce praelaudatum intimatum Locumtenentiale verbotenus ita sonat:

N. 3617.

Zur Beseitigung jener Weitwendigkeiten, welche sich aus Anlaß der Vorlage und Uiberprüfung der Reise-Partikularien ergeben, die von den Candidaten des höheren Priester-Bildungs-Institutes zum heil: Augustin in Wien in Betreff der Auslagen ihrer Anherreise und ihrer nach beendigten Studien eintretenden Rückreise einzubringen sind — findet sich das Ministerium für Cultus und Unterricht laut hohen Erlasses vom 2. l. M. Z. 11330 bestimmt mit Aufgeboth der dießfalls unter dem 6. Juli 1851 Z. 22011. (Gubernial Intimat vom 20. Juli 1851 Z. 28822). erlassenen Bestimmungen die Erfolgung fixer Reisepauschalien zu verfügen.

Hiernach haben künftig die Zöglinge aus der Erz-Diözese Lemberg auf den Pauschal Betrag von 50 fl. dann aus der Diözese Krakau auf jenen von 28 fl. dann aus der Diözese Tarnow auf jenen von 33 fl. dann aus der Diözese Przemisl auf jenen von 44 fl. aus dem Religionsfonde Anspruch und sind in dieser Summe die entsprechenden Beträge für die Beischaffung der erforderlichen Reisebedürfnisse und für die gesammte Reisezehrung bereits enthalten.

Für Auslagen welche den in Rede stehenden Zöglingen aus Anlaß der Reise von ihrem Aufenthaltsnete aus an den Sitz ihres bischöflichen Ordinariats und umgekehrt erwachsen kann eine Vergütung aus dem Religionsfonde nicht gewährt werden.

Wovon das hochwürdige Consistorium verständigt wird.

Lemberg am 29. Jänner 1869.

Altae hae dispositiones pro notitia et dato casu pro directione communicantur.

Tarnoviae die 12. Februarii 1869.

L. K. 353.

„Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych."

XII. Część. r. 1868.

Nr. 25.

Ustawa, tycząca się wolności obrotu własnością ziemską,

dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam, co następuje:

§. 1. Przepisy i ustawy polityczne, ograniczające wolność obrotu własnością ziemską, tracą moc obowiązującą.

§. 2. Znosi się niepodzielność posiadłości ziemskich, jaka istnieje na mocy przepisów i ustaw politycznych.

§. 3. Właściciel posiadłości ziemskiéj może rozrządzać jakąkolwiek jéj częścią bez zezwolenia władz politycznych.

§. 4. Właściciel posiadłości włościańskiéj nie jest obowiązany sam na niéj gospodarować.

Równoczesne posiadanie kilku posiadłości włościańskich, tudzież równoczesne posiadanie posiadłości włościańskiéj i własności ziemskiéj innego rodzaju nie ulega nadal żadnym prawnym ograniczeniom.

Ustawa niniejsza nie narusza ograniczeń prawa wolnego rozrządzania własnością ziemską, zasadzających się na prawie prywatném, ani ograniczeń prawa rozrządzania własnością gminną, zawartych w przepisach ustawy gminnéj, ani nareszcie ograniczeń co do podzielności lasów gminnych (ustęp pierwszy §. 21. ustawy lasowéj z d. 3. Grudnia 1852 r., Dz. praw Państwa nr. 250.) i co do podzielności lasów, które tak jak lasy gminne mają być uważane (§. 31. ces. pat. z dnia 5. Lipca 1853. r., Dz. pr. Państwa nr. 130.). Również pozostają nietknięte przepisy względem utrzymywania ewidencyi stanu posiadania w celu opodatkowania.

§. 6. Memu Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Memu Ministrowi Sprawiedliwości polecam wykonanie niniejszéj ustawy. Wiedeń dnia 1. Listopada 1868. r.

Franciszek Józef m. p. **Giskra** m. p. **Herbst** m. p.

Tegoż samego dziennika ustaw i rozporządzeń krajowych.

XV. Część. r. 1868.

Nr. 29.

Ustawa o pokrywaniu kosztów leczenia ubogich w szpitalach publicznych,

obowiązująca w królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi i Wielkiego Księstwa Krakowskiego, rozporządzam, co następuje:

I. Gminy Królestwa Galicyi i Lodomeryi i Wielk. Księstwa Krak. są obowiązane, zwracać funduszowi krajowemu połowę kosztów leczenia i utrzymania (taxy szpitalnéj) przynależnych swoich ubogich w publicznych szpitalach Państwa Austryackiego.

II. Niniejsza ustawa nie narusza przepisów co do zwrotu kosztów za leczenie i utrzymanie ubogich obłąkanych i położnic.

III. Niniejższa ustawa wchodzi w życie we trzy miesiące po jéj ogłoszeniu.

Gödöllö dnia 19. Listopada 1868.

Franciszek Józef m. p. **Giskra** m. p.

Tegoż dziennika ustaw i rozporządzeń krajowych.

XVI. Część. r. 1868.

Nr. 30.

Ustawa, zawierająca zmiany ustawy gminnej z powodu usunięcia postanowień, ograniczających udział niechrześcijańskich członków gminy w reprezentacyi gminnej.

obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam, co następuje:

Artykuł 1. Postanowienie ordynacyi wyborczéj dla gmin, ogłoszonéj ustawą z dnia 12. Sierpnia 1866 r. dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiém, zawarte w §. 15. ustępie 2., że przynajmniéj dwie trzecie części radnych i zastępców, przez każde koło wybranych, powinny być wyznania chrześcijańskiego, pozostający w związku z tem postanowieniem §. 28. téj saméj ordynacyi wyborczéj dla gmin, daléj postanowienia ordynacyi wyborczéj dla gmin w §. 35. w ostatnim ustępie, jakoteż postanowienie statutu miejskiego krakowskiego z dnia 1. Kwietnia 1866 r. w §. 46. ustępie 3., że naczelnikiem gminy (prezydentem miasta) lub jego zastępcą nie może być obranym, kto nie jest wyznania chrześcijańskiego, nareszcie ustawa z dnia 14. Marca 1867 r., zmieniająca gminną ordynacyę wyborczą dla miasta Brodów, znoszą się i przestają obowiązywać.

Artykuł 2. Postanowienia §. 90. ust. gm. z dnia 12. Sierpnia 1866 r. zmieniają się w następujący sposób:

Specyalne sprawy ludności chrześcijańskiéj (§. 91.), o ile zawiadywanie niemi podług ustaw należy do reprezentacyi gminnéj, zawiadywane będą przez tę reprezentacyę podług przepisów ustawy gminnéj, z tem jednak ograniczeniem, że izraeliccy członkowie reprezentacyi (Rady i Zwierzchności) gminnéj w głosowaniu nad temi sprawami i w załatwieniu tych spraw w ogólności udziału mieć nie będą.

Gdyby jednakże chrześciańscy członkowie Rady gminnéj nie stanowili przynajmniéj połowy wszystkich jéj członków, wybierają chrześciańscy wyborcy gminy, w sposób ordynacyą wyborczą oznaczony, dla załatwienia spraw ludności chrześcijańskiéj tylu chrześcian, ile będzie potrzeba do uzupełnienia téj połowy.

Do ważnośei uchwał w sprawach chrześcijańskiéj ludności potrzebna jest obecność więcéj niż połowy chrześciańskich członków i bezwzględna większość głosów członków obecnych.

Jeżeli naczelnikiem gminy nie jest chrześcianin, wybierze chrześciańska część Rady gminnéj, a wedle potrzeby uzupełniona, ze swego grona przewodniczącego, któremu przysługiwać będą co do załatwienia specyalnych spraw ludności chrześciańskiéj te same prawa i obowiązki, które na mocy ustawy przysługują naczelnikowi gminy.

Artykuł 3. Postanowienia §. 94. ust. gm. zmieniają się w następujący sposób:

Nakładanie dodatków do podatków, jakoteż innych prestacyi (§. 77.) na członków gminy, na cele §§. 91. i 92. wskazane, nastąpić może tylko za przyzwoleniem Rady gminnéj, o ile ustawy spceyalne nie stanowią inaczéj.

Jeżeli jednak w Radzie gminnéj nie ma $^2/_3$ chrześcian, nakładanie dodatków do podatków i innych prestacyj na chrześcijańskich członków gminy na cele w §. 91. wskazane (Art. 2.) nastąpić może za przyzwoleniem Wydziału powiatowego.

Przeciw uchwałom w téj mierze, tak Rady gminnéj jak i Wydziału powiatowego, służą te same środki prawne, co i przeciw innym uchwałom tych władz.

Artykuł 4. Przeprowadzenie téj ustawy polecam Memu Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

Gödöllö dnia 19. Listopada 1868 r.

Franciszek Józef m. p. **Giskra** m. p.

Tarnów dnia 1. Marca 1869.

N. 728.

Poleca się Wielebnemu Duchowieństwu dyecezalnemu książeczkę do nabożenstwa wydaną w Krakowie w roku 1868. — celem rozpowszechnienia takowéj między młodzieżą szkolną. Warunki nabycia są zawarte w prośbie autora którą poniżéj umieszczamy:

„Jeszcze zeszłego roku wydałem własnym nakładem w Krakowie książeczkę do nabożeństwa dla dzieci szkolnych. Książeczka ta przeszła cenzurę duchowną i otrzymała „Impri-

matur.“ Ponieważ w skutek tego znaczny poniósłem wydatek a rozsprzedaż żółwim postępuje krokiem, ośmielam prosić o najłaskawsze uczynienie polecającéj wzmianki o téj książeczce w wychodzącéj kurendzie, aby się po szkółkach choć w mniejszéj ilości rozejść mogła.

W 34 numerze krakowskiego czasopisma religijnego „Krzyż“, było bardzo chlubne o téj książeczce doniesienie, przy którego dopisku redakcya wynurza życzenie, aby ta książeczka znajdowała się w ręku każdego dziecięcia.

Sądząc że książeczki do nabożeństwa dla dzieci zwykle są za drogie, położyłem za oprawny egzemplarz cenę 20, za broszurowany 15 centów. Biorącym 25 egzemplarzy daję 4; biorącym 50, daję 8 a od 100 daję 16 egzemplarzy gratis.

W książeczce 80 stronnic mającéj oprócz obrazka i modlitw oryginalnie napisanych, znajdują się pieśni kościelne, które młodzież szkolna śpiéwa w kościele.

Książeczek nigdzie dostać nie można tylko u autora (Józef Chmielewski nauczyciel przy szkole głównéj w Podgórzu.)

N. 935.

Polecenie Spiewnika liturgicznego.

Wielebny Jegomość Ksiądz Franciszek Głodkiewicz Pleban diecezyi Przemyskiéj tłomacz i wydawca Spiewnika liturgicznego pod dniem 20. Lutego 1869. prośbę Nam przedłożył, w któréj 20 exemplarzy tegoż Spiewnika po 2 złr. a. w. za exemplarz na skarb Ojca świętego w radosném przypomnieniu Jubileuszu kapłańskiego Jego Świątobliwości ofiaruje i przytem o polecenie tegoż Spiewnika uprasza, który u samego autora w Miżyńcu, poczta Niżankowice (c. k. Starostwo powiatowe Przemyśl) nabyć można; u tegoż autora biorący naraz 5 exemplarzy (zamiast 10 złr.) płacą tylko 8 złr. a biorący naraz 10 exemplarzy (zamiast 20 złr.) płacą tylko 15 złr. a. w.

Podając to do wiadomości, w mowie będące dzieło Wielebnemu Duchowieństwu polecamy już to ze względu na dar uczyniony, już to ze względu na wartość samego dzieła.

Pragnący nabyć exemplarza na rzecz Ojca świętego, lub w większéj ilości u wydawcy, zgłosić się powinni bezpośrednio i bez zwłoki do tutejszego Biskupiego Konsystorza.

Tarnów dnia 4. Marca 1869.

I. Mutationes inter Ven. Clerum mensibus Januarii et Februarii 1869.

4 Januarii 1869. N. 20. R. Franc. **Radwan** Coop. in Lipnik nominatus ibidem Administr. in locum Par. A. R. Alojsii Nahowski, qui ad statum deficientium est redactus.

18. dtto N. 259. R. Adalb. **Planeta** fit Administr. in Mikluszowice post obitum p. m. Parochi Felicis Borkowski.

20. dtto N. 298. R. Jos. **Pajor** Coop. in Czchów destinatur qua Admin. in Złota, quod beneficium vacat post mortem p. m. Parochi Lucae Kęska.

10. Februarii 1869. N. 673. R. Franc. **Szczudło** Coop. in Radomyśl transfertur qua talis ad Radgoszcz.

15. dtto N. 722. A. R. Mathias **Wojnowski** Paroch. in Łękawica die 15. Febr. institutus pro Lisiagóra.

dtto dtto R. Rom. **Lepiarz** Admin. in Lisiagóra relinquitur ibidem qua Cooperator.

3—15. dtto N. 565—722. R. Michaël **Obrochta** Coop. in Łęki nominatur qua Admin. in Łękawica post promotionem Par. A. R. Mathiae Wojnowski.

17. dtto N. 724. In sequelam regulationis Cleri militaris sex Capellani castrenses in Dioecesim Nostram revertuntur. Inter hos R. Franc. **Karakulski** applicatur qua Coop. ad Zassow.

15. dtto N. 757. R. Mathias **Pajor** Coop. in Siedliska promotus qua Admin. ad Zwiernik, quod beneficium post obitum Parochi Jos. Bereźnicki vacat.

19. dtto N. 813. Perill. Joan. **Zdrzelski** Decanus Neoforiensis Par. in Harklowa institutus pro Lanckorona.

dtto dtto R. Franc. **Klimkiewicz** Admin. in Lanckorona applicatus qua Coop. ad Makow.

15. 19. dtto N. 651. 813. R. Joan. **Bartoszek** Coop. in Szaflary destinatus qua Adm. in Harklowa post promotionem Parochi Perillust. Joan. Zdrzelski.

20. dtto N. 820. R. Michaël **Paleczny** Coop. in Żywiec institutus pro Dankowice.

dtto dtto R. Michaël **Jurkowski** Coop. in Makow translatus qua talis ad Żywiec.

24. dtto N. 876. R. Andreas **Gruszka** Coop. in Radłów transfertur ad Wieliczka.

dtto dtto R. Thadæus **Chwalibóg** Coop. in Wieliczka transfertur ad Radłow.

27. dtto N. 915. R. Henricus Rampelt Coop. in Niedźwiedź applicatus in eadem qualitate ad Ujanowice.

E Consistorio Episcopali,

Tarnoviae die 5. Martii 1869.

Josephus Alojsius,
Episcopus Tarnoviensis.

JOANNES FIGWER, Cancellarius.

Ustawa z dnia 29. Czerwca 1868: O zapobieżeniu i przytłumieniu zarazy bydlęcéj, oraz rozporządzenie ministeryalne tyczące się przeprowadzenia téj ustawy ogłoszona w Dzienniku ustaw i rozporządzeń krajowych Część XIV. r. 1868. N. 27. i 28.; jeden exemplarz téj Części znajduje się w Archiwie każdego urzędu dekanalnego.

Tanoviae. Typis Anastasii Rusinowski, 1869. Impensis Consistorii.